

УКРАЇНСЬКИЙ МАТЕМАТИК ВІТАЛІЙ СКОРОБОГАТЬКО ТА ЙОГО БІБЛІОТЕКА

Володимир Шевчук

*канд. фіз.-мат. наук, старший науковий співробітник
Львівський національний університет імені Івана Франка*

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8149-2470>

DOI: [https://doi.org/10.37222/2524-0315-2022-14\(30\)-11](https://doi.org/10.37222/2524-0315-2022-14(30)-11)

Розглянуто історію і склад власної бібліотеки відомого українського вченого-математика, доктора фізико-математичних наук, професора, заслуженого діяча науки України Віталія Скоробогатька (1927–1996). Приділено увагу особливостям книжкової колекції відповідно до фаху власника та деяких меморіальних речей львівського вченого.

Ключові слова: *приватна бібліотека вченого, український математик Віталій Скоробогатько, особистий архів, дарчий напис, автограф, спогад, щоденник.*

Постановка проблеми. Дослідження прижиттєвих книжкових збірок відомих осіб, видатних науковців останнім часом з'явилися у фахових спеціальних виданнях [9; 10; 28; 44; 48; 51], мемуаристиці [27; 63; 64], художньо-документальній літературі [19; 38] тощо. У низці публікацій [22; 29; 30; 31] розглянуто історії власних бібліотечних зібрань та актуальні питання теорії щодо приватних бібліотек у контексті сучасного бібліотекознавства та книгознавства.

Особисті архів ученого, його документи, рукописи наукових праць, колекція книг тощо становлять джерельну основу інтелектуальної біографії власника. Створення наукової біографії, за переконанням У. Граб, авторки монографії [9, с. 36], має базуватися на вивченні приватного архіву, книжкового зібрання, окремих меморіальних предметів, які означають творче середовище особистості. Важливо також пам'ятати, що архів, власна бібліотека — не тільки місце, де зберігаються документи/книги з минулого, а й саме місце, де це минуле конституюється, відтворюється.

Пишучи про домашню книжкову збірку та інші особисті речі, елементи інтер'єру кабінету/кімнати ученого бодай одним-двома реченнями, автор відразу занурює читача в атмосферу, в якій жила і творила визначна особа. Навіть погляд на вдало оформлену обкладинку книжки з бібліотечного зібрання відповідно налаштовує. Так, для обкладинки своєї книжки [6] О. Бойченко використав репродукцію картини художника Карла Шпіцвега «Книжковий черв'як» (Karl Spitzweg «Der Bücherwurm», 1850; для порівняння: одна з книгарень Львова до 1939 р. мала назву «Книжкова міль» [23], цінними книгами з якої свого часу поповнювали, зокрема, фонди бібліотеки архіву Львівського університету [36] та ін.). Математика — наука строга. Тому надто фантазійно-художнє оформлення книг з цієї галузі знань трапляється не часто.

Приватні бібліотеки власники формують тривалий час, і вони мають тематичний склад відповідно до їхніх уподобань та професійної діяльності. На думку академіка І. Р. Юхновського [65], власник формує свою бібліотеку у зрілому віці. Він виділяє чотири важливі типи книг: художні, спеціальні (містять фахову інформацію), словники, казки.

Опис особистої бібліотеки письменника, енциклопедиста, збирача і цінителя книг Івана Франка розпочали [32] одинадцять років тому. У 1944 р. зібрання становило 7920 томів. Початково, до переміщень, нараховувалося приблизно 12 тис. одиниць. У спогадах [2; 66] онуків про свого дідуся Андрія Чайковського, відомого галицького правника і письменника, йдеться, зокрема, про його бібліотеку, зосереджену переважно в канцелярії, яка займала велику кімнату у помешканні в Коломиї. Книжкові шафи містили багатотомні енциклопедії й іншу літературу, зокрема історичну, на стінах були картини українських художників на історичну тематику. У монографії про відомого українського археолога Я. Пастернака згадано домашню бібліотеку [48, с. 17] його родини, в якій, за документальними даними, зберігався примірник знаменитого літературного збірника «Русалка Дністров» [20] та інші цінні книги XIX ст. М. Слабошпицький у спогадах [62, с. 41, 177; 63, с. 11] виразними художніми засобами описав свою та інші приватні бібліотеки. Зокрема, подав відомості про домашню бібліотеку представника відомої творчої київської династії Кисельових,

у якого «<...> гори книжок і журналів майже повністю захопили його кімнату, загрожуючи витіснити навіть господаря». Т. Лем, син відомого фантаста С. Лема, згадує [27, с. 10, 57, 174] про батька та його кабінет-бібліотеку, в якій були книжки, шафи і безліч різних дрібничок: старі фотографії, листівки, дитячі іграшки і т. п. Це був паб і бібліотека в одному, місце для бесід із гостями. У сім'ї Лемів збереглася пам'ять про власну велику бібліотеку медичної літератури дідуся — лікаря Самуїла Лема, — яка залишилась у повоєнному Львові.

Р. Іванчук чи не єдиний з українських письменників здійснив ґрунтовне дослідження своєї бібліотеки у художній формі [19, с. 5]. Автор розповів про неї як про близьку і дуже рідну душу: «бібліотека — то своєрідний духовний банк. <...> Домашня бібліотека — це характер її власника з його зацікавленнями, світоглядом і ментальністю». Письменниця Г. Пагутяк, розповідаючи про родину Модрицьких із Дрогобича, описує інтер'єр відвіданого помешкання однієї з представниць цього роду: «В одній з кімнат була бібліотека зі стелажми, щільно заставленими старими темними книжками. В іншій — “муза”: фото, меблі, посуд, одяг <...>» [38, с. 124].

Близькими до задуму пропонованої статті є наукові публікації про власні бібліотеки львівського геолога-мінералога, дійсного члена НТШ у Львові Юліана Медвецького (1845–1918) [10] та одеського астронома і математика Івана Тимченка (1863–1939) [44]. Зауважимо, що приватні бібліотеки, особливо ті, які були сформовані до Другої світової війни, із різних причин науковці до 90-х років ХХ ст. досліджували мало, багато з них були розпорошені, знищені (як це трапилося під час Другої світової війни з бібліотекою львівського професора-математика В. Левицького [26, с. 312]). Отже, особиста бібліотека завжди посідала особливе місце в житті інтелегентної людини, і насамперед письменника, академічного вченого чи викладача вищої або середньої освітньої ланки. Зацікавлення приватними книгозбірнями, за спостереженнями Н. Кунанець [25, с. 148], зросло лише після 1990 р. Можливо, краще збережені ті, які потрапили у фонди відомих великих українських книгозбірень, наприклад книжкові колекції І. Тимченка та Ю. Медвецького. Бібліотеку В. Я. Скоробогатка за його фахом у галузі точних наук досі розглянуто не було.

Виклад основного матеріалу дослідження. Книжкова колекція відомого львівського математика, професора В. Я. Скоробогатька до середини 2019 р. була розрізною. Більша її частина зберігається в Інституті прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача (далі — ІППММ), де вчений працював до останніх днів. Свого часу вдова В. Скоробогатька, Ніна Андріївна (1926–2019), також математикиня, викладачка львівських закладів вищої освіти, більшість фахових видань разом із двома книжковими шафами та стележем передала на постійний депозит до меморіального робочого кабінету свого чоловіка. Цей кабінет міститься в корпусі ІППММ (вул. Джохара Дудаєва, 15), на фасаді якого В. Я. Скоробогатькові 2006 р. встановлено пам'ятну дошку.

Частину книг, які стосуються переважно професійної діяльності В. Скоробогатька, особливо дорогих родині (з дарчими написами авторів та іншими пам'ятними помітками), та художню літературу залишили у помешканні на вул. Козланюка. Збереглися також деякі книги різної тематики, які свого часу зацікавили власника. Окремі примірники видань із математики опинились у тимчасовому користуванні колег В. Скоробогатька. У статтях львівського математика Л. О. Новікова, присвячених В. Я. Скоробогатькові та його науковій діяльності [34; 35], згадано книги з дарчими написами, які відображають дружні і творчі стосунки вченого з іншими математиками.

Книги з меморіального кабінету В. Я. Скоробогатька, за недавньою розповіддю доктора фізико-математичних наук, заступника директора ІППММ з наукової роботи В. О. Пелиха, учня В. Я. Скоробогатька, каталогізовані, тематично впорядковані, мають спеціальний штамп про належність до вказаної збірки. Крім колекції книг, у межах збірки є також папки з окремими рукописами опублікованих праць В. Скоробогатька, деякі листи, фотоматеріали, окремі відбитки його статей. Так, у кабінеті розміщено кілька фотопортретів ученого різних років. Бібліотечне зібрання В. Скоробогатька — це книги з теорії функцій, теорії ймовірностей, алгебри, геометрії, механіки, теорії чисел. Є тут книги з теоретичної фізики і космології, теорії відносності, проблем фракталів. Значну частину становлять видання з наукової біографістики (видатні математики), вибрані праці окремих математиків, наукові збірники праць, книги

з математики іноземними мовами. Співробітники ІІІІММ та інші математики мають змогу переглядати книжковий фонд цієї збірки. Користуються матеріалами меморіального кабінету й ті науковці, які пам'ятають В. Я. Скоробогатька і присвячують йому публікації (наприклад монографії В. Шмойлова [73–77]). Скарби меморіального кабінету професора В. Я. Скоробогатька автор оглядав разом із сином ученого.

Життєпис ученого. 2022 року відзначатимемо ювілейну дату — 95-річчя від дня народження Віталія Яковича Скоробогатька — видатного науковця, неординарної особистості, одного з творців львівської математичної школи. Ще в середині 1970-х років — час навчання автора у Львівському державному університеті імені Івана Франка — старшокурсники факультетів точних наук поширювали легенди про математика В. Я. Скоробогатька. Студенти, які відвідували математичні семінари в Будинку вчених, захоплювалися його ерудицією та демократичним спілкуванням. Тоді В. Я. Скоробогатько розгортав активну наукову діяльність, про нього писали тогочасні наукові та науково-популярні журнали й газети. Одна з них (районна газета Зборівського р-ну, Тернопільщина) помістила статтю [1] тодішнього Агентства преси «Карпати» (Львів) про розроблену теорію т. зв. гіллястих ланцюгових дробів (ГЛД) В. Я. Скоробогатька, її застосування і велике майбутнє, зокрема про першу наукову конференцію (1975, Львів) з теорії ГЛД за участю тогочасних провідних математиків. Інформацію про цю конференцію можна переглянути у фаховому виданні [56].

Про вченого-математика В. Я. Скоробогатька подано інформацію у друкованих джерелах, зокрема енциклопедіях [46; 57; 60; 80], довідниках [58; 59; 67; 78], публікаціях у періодиці [21; 39–41; 43], передмовах до збірників матеріалів наукових конференцій 1997–2021 років (Львів, Дрогобич), присвячених В. Я. Скоробогатькові, на математичних сайтах [70] тощо. Великі зусилля вчені ІІІІММ та інших наукових установ спрямовують на розвиток наукових напрямів у математиці, які започаткував В. Я. Скоробогатько, організовують наукові конференції, присвячені вченому, та популяризують його ім'я. На підставі зазначених матеріалів тезово подамо основні біографічні дані і коротко оглянемо не стільки науковий доробок ученого та його значення для сучасних галузей

математики (це завдання спеціальних досліджень), скільки деякі публікації щодо оцінки наукового доробку професора В. Скоробогатька та його місця у сучасній науці.

Віталій Якович Скоробогатько народився 18.07.1927 р. в Дарниці під Києвом. У повоєнний час, 1945 р., отримав атестат про середню освіту і вступив до Московського університету на механіко-математичний факультет. З переїздом до Києва евакуйованих батьків В. Скоробогатько планував перевестися до Київського університету, однак студіював математику у Львівському державному університеті імені Івана Франка, який закінчив 1951 р. Відтак навчався в аспірантурі під керівництвом чл.-кор. АН УРСР, відомого математика, професора Я. Б. Лопатинського. 1954 р. В. Скоробогатько захистив кандидатську дисертацію. 1961 р. учений залишив педагогічну посаду в університеті і почав наукову роботу в Інституті математики АН України, згодом очолив відділ диференційних рівнянь ІППММ. Водночас працював професором кафедри вищої математики Львівської політехніки. 1963 р. В. Я. Скоробогатько захистив докторську дисертацію. Підтвердження ВАК отримав лише через два роки, бо волелюбний В. Скоробогатько був «добррозичливцем» на заваді, що неодноразово корегувало [34] події у його науковому житті. Однак учений ніколи не здавався.

Наукові здобутки професора В. Я. Скоробогатька групують [42] у теорії диференційних рівнянь, т. зв. N -точкової геометрії, загальної теорії відносності. Його ідеї в останньому науковому напрямі нещодавно розглядали вчені [7; 79], вказуючи, що нова хвиля цих досліджень розпочалася з наукового семінару у Львові, який організували фізик М. Т. Сеньків (1923–1993) та математик В. Я. Скоробогатько. Проте чи не найбільшу популярність у науковому світі здобула теорія гіллястих ланцюгових дробів В. Я. Скоробогатька як багатовимірне узагальнення ланцюгових дробів. Базується вона на геометричному підході, який широко використовував В. Скоробогатько у науковій роботі, і пов'язана з відомою у математиці теорією чисел. Розвиток і застосування теорії ГЛД успішно здійснюють послідовники вченого, зокрема в оглядових статтях [3; 4] подано поточний стан досліджень у галузі ГЛД та проаналізовано успішне застосування теорії ГЛД у деяких новітніх галузях прикладних наук [5; 8].

Плідна наукова і педагогічна праця В. Я. Скоробогатька забезпечила виконання під його керівництвом 25 кандидатських і восьми докторських дисертацій. Працював професором Львівського державного університету імені Івана Франка та Львівської політехніки. Був одним із засновників і провідних учених львівської математичної школи, активних популяризаторів науки. Розумів, що математику як точну науку популяризувати складно, але це повинні робити [55] провідні вчені. 04.07.1996 року він відійшов у вічність. Похований на Личаківському цвинтарі у Львові.

З початку 1950-х років В. Скоробогатько мешкав у Львові на вул. Козланюка. Його донька в одному з нарисів-спогадів [61] ліричними пастельними тонами описала дитячі роки, свою вулицю та її мешканців. У будинку над Скоробогатьками жили дві сестри — близькі родички відомого історика І. П. Крип'якевича. Авторка пригадала, як І. Крип'якевич заходив до родини, а потім до них і довго бесідував із батьком.

Кімната-кабінет. У серпні 2019 р. Ігор Скоробогатько, син ученого, запропонував авторові оглянути книги, які залишилися у двокімнатному помешканні після смерті його матері, Н. А. Скоробогатько. А це приблизно сотня книг із математики та зі споріднених галузей знань, зокрема з дарчими написами та іншими пам'ятними помітками. Бібліографічні списки оглянутих книг із бібліотеки В. Я. Скоробогатька подано в Додатках до статті (Додаток 1–3) (підручники, збірники задач з математики, які Н. А. Скоробогатько придбала для викладацької роботи, у цьому списку не зазначені). Не описана й родинна збірка художньої літератури, яка зберігається на кількох полицках книжкової шафи у помешканні.

Крім книг, ми також переглянули деякі особисті документи В. Скоробогатька: посвідчення, фотоальбоми та ін. Найціннішими є особисті світлини та фотокомпілят випускників 1951 р. фізико-математичного факультету Львівського державного університету ім. І. Франка. Бачимо тут тодішніх викладачів (верхні два ряди), які готували молодих фахівців, багато з яких згодом стали знаменитими. Серед професорсько-викладацького складу — відомі українські математики (проф. В. Левицький (1872–1956), проф. М. Зарицький (1889–1961), чл.-кор. АН УРСР, проф. Я. Лопатинський (1906–1981) та інші), які формували львівську математичну школу, фізики

(доц. В. Міліянчук (1905–1958), доц. А. Глауберман (1917–1974) та інші. Серед випускників (чотири нижні ряди) — математики В. Скоробогатько, Я. Підстригач (1928–1990), фізики — І. Юхновський (н. 1925), Р. Гайда (1928–1998), Р. Кушнір (1927–2008) та інші).

Один із фотоальбомів, у якому збереглися фото різних періодів життя, до 50-річчя вченого оформили співробітники ІППММ відділу диференціальних рівнянь і теорії функцій, який очолював В. Я. Скоробогатько. На знімках — однокурсники ювіляра, зафіксовано його працю та відпочинок у колі сім'ї, фоторяд доповнений присвятами, крилатими висловами тощо. Фотоальбом поповнювали і після ювілейної дати 1977 р.

Серед документів В. Скоробогатька особового походження — щоденники періоду його інтенсивної наукової роботи. Зокрема, цікавим та інформативним є його нотатник із мандрівки Забайкаллям та записники з різних наукових конференцій, учасником яких був В. Я. Скоробогатько. У його колишній кімнаті збереглися окремі меморіальні речі, зокрема пам'ятна медаль до 25-ліття Клубу творчих математиків у Львові (1989), на якій змальовано асоціативний образ створеної В. Я. Скоробогатьком теорії гіллястих ланцюгових дробів — відображення у воді гілки дерева. Символічною можна також вважати невелику чавунну статуетку Дон Кіхота, який читає книгу (Додаток 6). Власникові вона припала до душі. Чи не помічав В. Я. Скоробогатько у створеному Мігелем де Сервантесом образі якісь риси характеру, суголосні зі своїми?

В. Я. Скоробогатько, знаний математик, творець теорії ГЛД та інших нових наукових напрямів [58, с. 7–31] у математиці, успішний організатор наукових конференцій в Україні, низки математичних семінарів у Львові, на яких зростала і набувала досвіду талановита молодь, був, образно кажучи, Дон Кіхотом у позитивному сенсі. У деяких важливих справах та у спілкуванні з колегами, як потверджують очевидці, — безкомпромісним, але справедливим, мав головну ціль і йшов у потрібному напрямку. У боротьбі за істину поривався до самозабуття. Постійно генерував нові ідеї і рішуче брався за їхню реалізацію.

Це особливо помітно у його ставленні до природи. Він захоплювався незайманою її чистотою, вибирав для відпочинку найглухіші місця з водоймами, рибалив там і насолоджувався красою

природи. Славився як завзятий рибалка, для якого важливим був сам процес, а не результат. Благополучний стан довкілля, річок та озер був його стихією. Гостро реагував на випадки екологічного засмічення природного середовища. Коли 15 вересня 1983 р. сталося катастрофічне забруднення ріки Дністер внаслідок прориву дамби на відстійнику стебниківського заводу калійних добрив (про це, зокрема, писала тодішня загальносоюзна газета [14]), В. Скоробогатько мовчати не міг. Він надіслав листа до редакції цієї газети, невдовзі отримавши відповідь (оригінал зберігся в домашньому архіві) заступника редактора відділу інформації В. Захарька (пер. авт.): «27.XII.1983 № 149783. Вельмишановний товаришу Скоробогатько! У відповідь на ваш лист у зв'язку з публікацією в “Известиях” матеріалу про забруднення Дністра повідомляємо, що редакція має намір повернутися до цієї проблеми після остаточного в'яснення слідчими органами всіх причин та обставин викиду солей у ріку. <...>». Навесні наступного року ця газета повернулася до теми соляного потоку в Дністер [15].

Серед книг нематематичного профілю у бібліотеці В. Скоробогатька є перша українська загальна енциклопедія (УЗЕ) 1935 року (ред. Іван Раковський; Додаток 5). На час огляду з трьох виявилося лише два перших томи. В одному з них зберігся неприклеєний екслібрис Митрополита УГКЦ Андрея Шептицького (потрапив до В. Скоробогатька, ймовірно, разом з енциклопедією від попереднього власника). Екслібрис авторства відомого львівського художника Модеста Сосенка (1875–1920) [49], стипендіата Митрополита Андрея Шептицького.

Збережені у помешканні В. Я. Скоробогатька й оглянуті книги з його бібліотеки у бібліографічних списках (Додаток 1–3) згруповані за певними ознаками. Найбільший перелік становлять книги з математики без особливих пам'ятних поміток. Найцінніші книги — з дарчими написами авторів — подані в окремому списку разом із відповідними інскриптами (Додаток 2). Деякі книги В. Я. Скоробогатько придбав ще у студентські роки, про що свідчать короткі написи власника на титулах із вказаними датами. Книги з приватної бібліотеки В. Скоробогатька, як перекладні, так і праці співвітчизників, мали і досі мають великий попит користувачів. Вони переважно витримали по декілька перевидань.

Книги авторства В. Я. Скоробогатька (або у співавторстві з ним) з його бібліотеки у бібліографічному списку пропонованої статті не відображені, оскільки такий перелік (118 позицій разом із 7 науковими монографіями і працями у науковій періодиці та збірниках) можна переглянути у бібліографічному покажчику [58]. Найціннішими виданнями з бібліотеки В. Я. Скоробогатька, які зберігаються у помешканні, є випущені до 1950 р. книги з математики та два перші томи УЗЕ, придбані, очевидно, в букіністичних книгарнях або у приватних осіб.

Найдавнішою є «Енциклопедія з елементарної алгебри та аналізу» (див. Додаток 1) німецькою мовою у трьох томах (1906–1907). На титульному аркуші першого з них кругла гербова печатка бібліотеки для учителів II гімназії у Львові. По колу напис: «LEHRER BIBLIOTHEK DES k.k. II. GYMNASIUMS IN LEMBERG». Зверху на тому самому аркуші від руки напис: «Inv. Zeile 27. – N^{oo} 104 <...>», нижче: «4129».

Не менш цінною є книга «Элементы высшей алгебры» (підручник для університетів, 1914 р.) авторства Дмитра Олександровича Граве (1863–1939), українського математика, академіка АН України, творця першої великої школи математиків в Україні, до якої належав видатний український математик М. П. Кравчук (1892–1942). До рідкісних і цінних належить книга англійського математика Г. Піаджіо (Генрі Томас Герберт Піаджіо (П'яджіо), 1884–1967) «Интегрирование дифференциальных уравнений» (рос. пер. 1933 р.). На титулі напис інформує про колишню власницю Є. С. Кочеткову, якій продали книжку 29.X.1934 р.

Два підручники В. В. Немицького (1900–1967) та співавторів (1944 та 1947 років видання) власник придбав ще у студентські роки, про що свідчить дата: 3/XI 50, яку зазначив учений. Тоді В. Скоробогатько також купив книги Соболева, Пуанкаре, Ляпунова. Окремі помітки власника (дата, автограф) зауважуємо й на деяких інших книгах, виданих після 1950 р.

Необхідно вказати, що Сергій Львович Соболев (1908–1989) — один із найвідоміших математиків ХХ ст.; Анрі Пуанкаре (1854–1912) — французький математик-універсал, фізик, філософ, один із творців теоретичних основ знаної спеціальної теорії відносності. Збірник усіх класичних тепер робіт із теорії потенціалу

Олександр Михайлович Ляпунов (1857–1918) написав значно раніше французькою мовою, під час викладання в Харківському університеті. Видана 1949 р. книжка містить переклади публікацій О. Ляпунова. Він відомий, зокрема, як творець теорії логістичних біфуркаційних фракталів (фракталів Ляпунова). Книгу лекцій із теорії диференційних рівнянь Івана Георгійовича Петровського (1901–1973), яку придбав В. Скоробогатько, вважають класичною працею з теорії диференційних рівнянь. У цій галузі, як відомо [16–18; 58], також творив науковець і отримав вагомні результати. Свідомий вибір В. Я. Скоробогатьком цього наукового напрямку відбувся під впливом учених із когорта львівської математичної школи: М. Зарицького, В. Левицького, Я. Лопатинського та інших, викладачів Львівського університету. Книги В. Немицького, С. Соболева, А. Пуанкаре й інших допомагали формувати поле зацікавлень майбутнього вченого. Безпосереднім науковим керівником В. Скоробогатька був Я. Лопатинський. Саме про нього першу науково-популярну публікацію В. Скоробогатько написав у галузі біографістики [52]. Згодом науковець також відгукнувся публікаціями про проф. М. Зарицького [53–54].

Дари авторів. Книги з колекції В. Я. Скоробогатька з інскриптами авторів становлять чи не найцікавішу її частину і засвідчують широке коло спілкування власника книг із відомими математиками. Автори переглянутих примірників із вказаними написами були з Києва, Львова та інших тогочасних наукових центрів, відомі вчені-математики переважно з кола друзів і колег з математичної царини, окремі його вчителі та учні, короткі біографічні відомості про яких подаємо в алфавітному порядку:

Данилюк Іван Ількович (1931–1988), відомий український математик, працював у галузі теорії функцій. *Дзядик Владислав Кирилович* (1919–1998), український математик, фахівець у галузях теорії диференційних рівнянь та наближених методів їхнього розв'язування, обчислювальної математики. *Діденко Віктор Павлович* (1936–1980), український математик, кандидат фізико-математичних наук. Про цього вченого ще згадаємо, аналізуючи «Щоденник» (Додаток 7 — «Шлях на Чару») В. Я. Скоробогатька. *Красносельський Марк Олександрович* (1920–1997), видатний український математик, засновник сучасного підходу до задач нелінійного аналізу.

Кудрявцев Лев Дмитрович (1923–2012), фахівець у галузі теорії функцій, топології, рівнянь із частинними похідними, відомими в математичній фізиці. У збірку В. Скоробогатька потрапили два двотомні видання (1973 та 1981 років) математичного аналізу цього автора з дарчими написами. *Митропольський Юрій Олексійович* (1917–2008), український математик і механік, академік НАН України, дійсний член НТШ в Україні з 1992 р. [47]. *Мосєнков Борис Ілліч* (1922–2011), доцент кафедри інтегральних та диференціальних рівнянь Київського національного університету імені Тараса Шевченка. *Нікольський Сергій Михайлович* (1905–2012), фахівець із теорії функцій і її застосування. *Новіков Леонід Олександрович* (н. 1938), доцент кафедри вищої математики Національного університету «Львівська політехніка», працює в галузі чисельних та наближених методів прикладної математики. *Олійник Марія Василівна* (н. 1943), українська науковиця-математикіня, громадська діячка, політикіня. *Федоров Федір Іванович* (1911–1994), білоруський фізик-теоретик, працював, зокрема, у галузі теорії елементарних частинок. *Фільчаков Павло Феодосійович* (1916–1978), український математик. *Юхновський Ігор Рафаїлович* (н. 1925), український фізик-теоретик, академік НАН України, відомий державний і громадський діяч.

Про авторів англomовного видання із США, подарованого В. Я. Скоробогатькові, дізнаємося з передмови у їхній книжці — *W. B. Jones*, професор математики в університеті Колорадо з 1963 р., а також в університетах Кент, Кантербур та ін. Співпрацював із професором Троном з 1962 р. *W. J. Thron*, професор математики в університеті Колорадо та низки провідних університетів світу. Організатор міжнародних конференцій із математики. Очевидно, на одній із них В. Я. Скоробогатько познайомився з авторами подарованої книжки.

У збірці В. Я. Скоробогатька є книги не лише з математики. Одна з них («Оаза-гора»; Додаток 2) — з авторським дарчим написом Климчака Богдана Степановича (1937–2018), українського письменника, довголітнього політв'язня радянських концтаборів.

Бібліотеку В. Я. Скоробогатька поповнювала родина після його смерті 1996 р., що підтверджують кілька наявних книг — бібліографічні покажчики праць В. Я. Скоробогатька, Б. Й. Пташника, учня науковця, та деякі інші.

Отже, аналіз складу і наукового змісту власної бібліотеки В. Я. Скоробогатка як різносторонньої неординарної особистості дає можливість детальніше розкрити весь спектр його наукових зацікавлень і їхню еволюцію та творчих стосунків вченого з фахівцями світу у галузі математики.

Додаток 1

Книги без особливих поміток

1. Айзекс Р. Дифференциальные игры / пер. с англ. В. И. Аршне, Э. Н. Словединовой. Москва : Мир, 1967. 480 с.
2. Андронов А. А. Собрание трудов. Москва : Изд-во АН СССР, 1956. 538 с.
3. Бейтмен Г., Эрдейн А. Высшие трансцендентные функции. Функции Бесселя, функции параболического цилиндра, ортогональные многочлены / пер. с англ. Н. Я. Виленкина. Москва : Наука, 1965. 295 с.
4. Берже М. Геометрия : в 2 т. / пер. с фр. Ю. Н. Сударева, А. В. Пажитнова, С. В. Чмутова ; под ред. И. Х. Сабитова. Москва : Мир, 1984. 560 с.
5. Бхатгачария Р. Н., Ранга Рао Р. Аппроксимация нормальным распределением и асимптотические разложения / пер. с англ. В. Р. Ульянова, Ш. К. Форманова ; под ред. В. В. Сазонова. Москва : Наука, 1982. 286 с.
6. Ван дер Варден Б. Л. Алгебра / пер. с нем. А. А. Бельского. Москва : Наука, 1976. 648 с.
7. Виленкин Н. Я. и др. Задачник по курсу математического анализа. Москва : Просвещение, 1971. Ч. 1. 351 с.
8. Вольтерра В. Теория функционалов, интегральных и интегро-дифференциальных уравнений. Москва : Наука, 1982. 304 с.
9. Вольф Дж. Пространства постоянной кривизны / пер. с англ. Ю. Д. Бураго. Москва : Наука, 1982. 480 с.
10. Гильберт Д., Кон-Фоссен С. Наглядная геометрия / пер. с нем. С. А. Каменецкого. 2-е изд. Москва ; Ленинград : Гос. изд-во тех.-теорет. лит., 1951. 352 с.
11. Граве Д. А. Элементы высшей алгебры. Киев : Типография Киев. ун-та св. Владимира, 1914. 684 с.
12. Гурвиц А., Курант Р. Теория функций / пер. М. А. Евграфова. Москва : Наука, 1968. 618 с.
13. Егоров Д. Ф. Работы по дифференциальной геометрии. Москва : Наука, 1970. 380 с.
14. Йон Ф. Плоские волны и сферические средние с частными производными / пер. с англ. Н. Д. Введенской. Москва : ИЛ, 1958. 158 с. (*Книга з дарчим написом В. Я. Скоробогаткові від батьків*).
15. Каганов М. И. Электроны. Фононы. Магноны. Москва : Наука, 1979. 192 с.

16. Казімірський П. С. Розклад матричних многочленів на множники. Київ : Наук. думка, 1981. 224 с.
17. Камке Э. Справочник по обыкновенным дифференциальным уравнениям / пер. с нем. С. В. Фомина. Москва : Наука, 1976. 576 с.
18. Карган Э. Теория конечных непрерывных групп и дифференциальная геометрия, изложенные методом подвижного репера / пер. С. П. Феникова. Москва : Изд-во МГУ, 1963. 376 с.
19. Коллатц Л. Задачи на собственные значения с техническими приложениями / пер. со второго нем. изд. В. В. Никольского. Москва : Наука, 1968. 504 с.
20. Коллатц Л. Численные методы решения дифференциальных уравнений / пер. с нем. В. С. Рябенского, Л. А. Чудова. Москва : Изд-во иностр. лит., 1953. 460 с.
21. Корн Г., Корн Т. Справочник по математике для научных работников и инженеров. Определения, теоремы, формулы / под общ. ред. И. Г. Арамановича. Москва : Наука, 1973. 831 с.
22. Коршунов Ю. М. Математические основы кибернетики. Москва : Энергия, 1972. 376 с.
23. Кузнецов Б. Г. Эйнштейн. Москва : Изд-во АН СССР, 1962. 408 с.
24. Лоран П.-Ж. Аппроксимация и оптимизация / пер. с фр. Ю. С. Завьялова и др. Москва : Мир, 1975. 496 с.
25. Маркушевич А. И. Теория аналитических функций. Москва ; Ленинград : Гос. изд-во тех.-теорет. лит., 1950. 703 с.
26. Миранда К. Уравнения с частными производными эллиптического типа. Москва ; Ленинград : ИЛ, 1957. 256 с.
27. Михлин С. Г. Многомерные сингулярные интегралы и интегральные уравнения. Москва : Гос. изд-во физ.-мат. лит., 1962. 254 с.
28. Нейгебауер О. Точные науки в древности / пер. с англ. Е. В. Гохман. Москва : Наука, 1968. 224 с. + 14 табл.
29. Петровский И. Г. Лекции по теории обыкновенных дифференциальных уравнений. Москва ; Ленинград : Гос. изд-во тех.-теорет. лит., 1949. 208 с.
30. Пиаджио Г. Интегрирование дифференциальных уравнений / пер. с англ. Г. М. Катто ; под ред. В. В. Степанова. Москва ; Ленинград : Гос. тех.-теорет. изд-во, 1933. 347 с.
31. Пинни Э. Обыкновенные дифференциально-разностные уравнения / пер. с англ. А. М. Зверина, Л. Л. Волович. Москва : ИЛ, 1961. 248 с.
32. Пойа Д. Математика и правдоподобные рассуждения / пер. с англ. И. А. Вайнштейна. Москва : Изд-во ИЛ, 1957. Т. 1 : Индукция и аналогия в математике. Т. 2 : Схемы правдоподобных умозаключений. 536 с.

33. Понтрягин Л. С. Основы комбинаторной топологии. Москва ; Ленинград : ОГИЗ, 1947. 144 с.
34. Богдан Йосипович Пташник : бібліогр. довідник / відп. ред. В. О. Пелих. Львів : Ін-т прикладних проблем механіки і математики ім. Я. С. Підстригача, 2007. 46 с.
35. Пухов Г. Е. Дифференциальный анализ электрических цепей. Киев : Наук. думка, 1982. 496 с.
36. Рвачев В. Л., Слесаренко А. П. Алгебра логики и интегральные преобразования в краевых задачах. Киев : Наук. думка, 1976. 288 с.
37. Сантало Л. А. Введение в интегральную геометрию / пер. с англ. М. Г. Шестопал ; под ред. А. М. Лопшица, И. М. Яглова. Москва : Изд-во ИЛ, 1956. 183 с.
38. Скоробогатык Віталій Якович / уклад.: О. І. Бобик, Д. І. Боднар, П. І. Каленюк, В. О. Пелих, Б. Й. Пташник. Київ : Ін-т математики НАН України, 1997. 72 с.
39. Скрыпник И. В. Методы исследования нелинейных эллиптических граничных задач. Москва : Наука, 1990. 448 с.
40. Українська загальна енциклопедія. Книга знання : в 3 т. / під голов. ред. Івана Раковського. Львів ; Станіславів ; Коломия : Видання кооперативи «Рідна школа», 1935. Т. 1 : А–Ж. 1312 с. ; Т. 2 : З–Р. 1312 с.
41. Управляемый термоядерный синтез / под ред. Дж. Киллина ; пер. с англ. под ред. Ю. Н. Днестровского, Д. П. Костомарова. Москва : Мир, 1980. 479 с.
42. Хёрмандер Л. Линейные дифференциальные операторы с частными производными / пер. с англ. М. Д. Введенский, Л. Л. Волович. Москва : Мир, 1965. 380 с.
43. Хинчин А. Я. Цепные дроби. Изд. 4-е, стер. Москва : Наука, 1978. 112 с.
44. Encyclopädie der elementare Algebra und Analysis / Bearbeitet von H. Weber und J. Wellstein. Zweite Auflage. Leipzig ; Berlin : Druk und Verlag von V. G. Teubner, 1906–1907.

Додаток 2

Книги з дарчими написами авторів

1. Данилюк І. І., Олійник М. В. Про керування невідомою границею в двофазній квазістаціонарній задачі Стефана. [Окремий відбиток]. *Доповіді АН УРСР. Серія А. Фізико-математичні та технічні науки.* 1983. № 4. С. 9–13. (*Дорогому Віталію Яковичу на пам'ять на зустрічі в Львові. 29.XI.83. Підпис*).
2. Дзядык В. К. Введение в теорию равномерного приближения функций полиномами. Москва : Наука, 1977. 511 с. (*Вельмишановному Віталію Яковичу на присмну згадку від автора. 27.I.1978. Підпис*).

3. Диденко В. П. Некоторые вырождающиеся эллиптические системы и системы смешанного типа в функциональных пространствах : автореферат дис. ... канд. физ.-мат. наук / АН СССР. Сибирское отд-ние. Новосибирск, 1962. 10 с. (*Виталию Яковлевичу от автора в знак глубокого уважения. 23/XI. Підпис*).
4. Климчак Б. Оаза-гора — символічний пантеон України та інші твори. Львів : Вид-во «Поклик сумління» Львів. обл. іст.-культурол. орг. «Меморіал», 1994. 214 с. (*Проф. Скоробогатьку з нагоди особистого знайомства. Автор. 28.2.95. Підпис*).
5. Красносельский М. А. Топологические методы в теории нелинейных интегральных уравнений. Серия: Современные проблемы математики. Москва : Гос. изд-во техн.-теорет. лит., 1956. 392 с. (*Глубокоуважаемому Виталию Яковлевичу Скоробогатько от автора. 4.7.56 г. Підпис*).
6. Кудрявцев Л. Д. Курс математического анализа. Москва : ВШ, 1981. Т. I. 688 с. (*Дорогому Виталию Яковлевичу от автора. 15.4.81. Підпис*).
7. Кудрявцев Л. Д. Курс математического анализа. Москва : ВШ, 1981. Т. II. 584 с. (*Дорогому Виталию Яковлевичу от автора. 25.9.81. Підпис*).
8. Кудрявцев Л. Д. Математический анализ. Изд. 2-е. Москва : ВШ, 1973. Т. 1. 615 с. (*С искренним чувством глубокого уважения Виталию Яковлевичу от автора. 21.3.74. Підпис*).
9. Кудрявцев Л. Д. Математический анализ. Изд. 2-е. Москва : ВШ, 1973. Т. II. 471 с. (*Дорогому Виталию Яковлевичу от автора. 21/3.74. Підпис*).
10. Митропольский Ю. А., Мосеенков Б. И. Асимптотические решения уравнений в частных производных. Киев : Вища школа, 1976. 590 с. (*Дорогому Виталию Яковлевичу на память от авторов. Підпис: Ю. Митропольский*).
11. Никольский С. М. Курс математического анализа. Москва : Наука, 1973. Т. 1. 482 с. (*Глубокоуважаемому Виталию Яковлевичу от автора. 29/III-73. Підпис*).
12. Никольский С. М. Курс математического анализа. Москва : Наука, 1973. Т. 2. 392 с. (*Глубокоуважаемому Виталию Яковлевичу от автора. I-9-73. Підпис*).
13. Новіков Л. О., Обшта А. Ф. Чисельні та наближені методи прикладної математики : лекції. Львів : Держ. ун-т «Львівська політехніка», 1998. 188 с. (*Дорогій Ніні Скоробогатько для оптимістичного сприйняття світу і як духовний заряд для подолання можливих негараздів з повагою від друга видатного математика сучасності В. Я. Скоробогатька, дух якого у цій книзі присутній. 16.6.1998 р. Львів. Підпис: Л. Новіков*).

14. Федоров Ф. И. Группа Лоренца. Москва : Наука, 1979. 384 с. (*Глибокоуважаемому Віталію Яковлевичу Скоробогатько с добрыми пожеланиями. 5.12.1980. Підпис*).
15. Фильчаков П. Ф. Приближенные методы конформных отображений : справочное руководство. Киев : Наук. думка, 1964. 532 с. (*Глибокоуважаемому Віталію Яковлевичу Скоробогатько от автора. 7/4,1966. Підпис*).
16. Юхновский И. Р. Статистическая теория равновесных систем заряженных частиц : автореферат дис. ... докт. физ.-мат. наук / Киев. гос. ун-т им. Т. Г. Шевченко. Киев, 1965. 20 с. (*Дорогим Ніні і Віталію від Ігоря. 30.1.65. Підпис*).
17. Jones W. B., Thron W. J. Continued Fraction Analytic Theory and Applications. *Encyclopedia of Mathematics and its Applications*. Massachusetts : Addison-Wesley publishing Company, 1980. 488 p. (*To Professor W. Skorobogat'ko with very best regards from the authors. 4/29/86. Підпис 1 і підпис 2*).

Додаток 3

Книги, які придбав В. Я. Скоробогатько у студентські роки

1. Ляпунов А. М. Работы по теории потенциала / пер. с фр. О. Д. Каневский, Н. О. Рихленко ; биогр. очерк В. А. Стеклова. Москва ; Ленинград : Гос. изд-во тех.-теорет. лит., 1949. 180 с.
2. Немыцкий В., Слудская М., Черкасов А. Курс математического анализа. Изд. 2-е. Москва ; Ленинград : ОГИЗ, 1944. Т. 1. 366 с.
3. Немыцкий В. В., Степанов В. В. Качественная теория дифференциальных уравнений. Москва ; Ленинград : ОГИЗ, 1947. 448 с.
4. Пуанкаре А. О кривых, определяемых дифференциальными уравнениями. Москва ; Ленинград : ОГИЗ, 1947. 392 с.
5. Соболев С. Л. Уравнения математической физики. Москва ; Ленинград : ОГИЗ, 1947. 440 с.

Додаток 4

Спогад І. В. Скоробогатька про В. Я. Скоробогатька як читача

Я коротко напишу про деякі улюблені художні книги батька — Скоробогатька Віталія Яковича. Книги батько та мати купували усе життя, починаючи зі студентських часів. Книги, як наукові, так і художні, зберігались у батьковій кімнаті, яку ми називали «барлогою», бо там у 60-ті роки ХХ ст. стояв також батьків мотоцикл «Ява-250» чеського виробництва, запчастини до нього у великій жовтій валізі, рибальські вудки та сачки, спінінги, блешні, мотки волосіні, гачки, грузила і т. ін., необхідне для риболовлі.

На столі стояла невелика фігурка Дон Кіхота (чавунне лиття) розміром трохи більше долоні дорослої людини, бо однією з улюблених книг батька був твір М. де Сервантеса «Дон Кіхот». Батько любив читати гумор, сам умів пожартувати. Пригадую книгу Джерома К. Джерома «Трое в лодке, не считая собаки», видану в 50-ті роки ХХ ст. з гарними кольоровими ілюстраціями. Віталій Якович часто читав та перечитував безсмертний твір Я. Гашека «Пригоди бравого вояка Швейка» в перекладі українською мовою С. Масляка. Згодом з'явилась у нас та сама книжка чеською мовою. Під час читання із «барлоги» час від часу доносилися вибухи веселого сміху батька.

Пам'ятаю книги «Похвала глупоті» Еразма Роттердамського, «Декамерон» Дж. Боккаччо у чудовому перекладі Миколи Лукаша, «Золоте теля» та «12 стільців» Ільфа і Петрова, збірки оповідань Антона Чехова (батько знав, що Чехов по матері був українцем), «Три товариші» Еріха Марії Ремарка, поезії Василя Симоненка, байки Степана Руданського. У помешканні було багато книг класиків української та світової літератури.

Рибальські знання батько черпав із книги «Жизнь и ловля пресноводных рыб» Л. Сабанеева (за його енциклопедичним виданням 1911 р.). Батько був, як сам жартував, професором-рибалкою. Відвідав майже всі водойми і річки України (і не тільки). Змалку я часто бував з ним на риболовлі.

Ці замітки-згадки, звичайно, не претендують на повне охоплення літературних уподобань Віталія Яковича, бо читав він дуже багато. Думаю, що читання й перечитування улюблених книг не лише давало естетичну насолоду, а й допомагало батькові позбутися стресу та втоми від постійного службового спілкування, напруженої розумової праці.

21.08.2019 р., м. Львів

Ігор Віталійович Скоробогатько народився 1955 р., випускник 1977 р. кафедри теоретичної фізики фізичного факультету Львівського університету імені Івана Франка [69]. Працював у Львівському відділенні Інституту теоретичної фізики АН України. У 1990-х роках І. Скоробогатько змінив характер трудової діяльності.

Наукові праці І. В. Скоробогатька (опубліковані у співавторстві):

1. Вакарчук І. О., Скоробогатько І. В. До теорії основного стану розчинів квантових рідин. Збірник тез регіональної наукової конференції молодих вчених. (Ужгород, квіт. 1980 р.). Ужгород : Ужгород. ун-т, 1980. 2. Vakarchuk I. A., Skorobogatko I. V. On the quantum liquid solutions. Prepr. AS Ukr. SSR_I TP. 80-55E. Kiev, 1980. 27 p. 3. Вакарчук І. А., Скоробогатько І. В. К теорії основного состояния растворов квантовых жидкостей. Український фізичний журнал. 1981. Т. 26, № 7. С. 1105–1111. 4. Гурський З. А., Скоробогатько І. В. Непрерывные операторные дроби

в квантовой теории возмущений. Препр. ИТФ АН УССР, ИТФ Ф. 86-103Р. Киев, 1986. 20 с.

У подружжя Віталія Яковича та Ніни Андріївни Скоробогатьків першою 1952 р. народилася донька Ольга, тепер художниця в техніці графіки, письменниця, оформлювачка-ілюстраторка книг. Художні твори О. Скоробогатько опубліковані 2000 року [37].

Фрагмент спогадів про домашню бібліотеку проф. В. Я. Скоробогатька і про нього як читача художньої літератури І. В. Скоробогатько коротко написав спеціально до запропонованої публікації. Текст подано в авторській редакції.

Додаток 5

Українська загальна енциклопедія

У приватній бібліотеці В. Я. Скоробогатька виявилось лише два перші томи УЗЕ (1935, 3 т., ред. І. Раковський), історію створення якої можемо переглянути, наприклад, у монографії про Ярослава Пастернака та його добу [48]. За повідомленням І. В. Скоробогатька, в домашній збірці книга з'явилася приблизно у 1990 р. На титульному аркуші 2-го тому внизу чорним чорнилом розбірливий підпис, очевидно, першого власника книги: Др. Ів. Мандюк. Письменник Р. Іваничук пригадав, що УЗЕ коштувала дорого — 100 польських злотих, за які тоді можна було вторгувати ялівку [19, с. 7]. Доктор Іван Мандюк, який придбав українську енциклопедію, був гімназійним професором (до 1939 р.) у м. Перемишлі.

Після закінчення Першої світової війни і національної боротьби 1918–1920 років д-р І. Мандюк, учасник визвольних змагань у лавах Січових стрільців, повернувся до Перемишля. Бачимо його прізвище у списку членів Наглядової Ради Товариства «Народний Дім» у Перемишлі впродовж 1921–1939 років [13]. Останнє надзвичайне засідання Товариства мало відбутися 16.11.1944 р. Серед запрошених на засідання був і д-р І. Мандюк. Він переклав українською мовою дослідження шведського вченого Альфреда Єнсена про творчість Тараса Шевченка [11].

Від 1923 р. д-р І. Мандюк також у відділі філії Товариства українських викладів ім. Петра Могили¹ в Перемишлі. До літа 1928 р. викладав німецьку мову в перемиській українській гімназії. У 1925/26 навчальному році — у чоловічій фахово-допоміжній школі [12] в Перемишлі. З вересня 1928 р. працював у І польській гімназії імені Юліуша Словацького в Перемишлі, про що довідуємося зі звітів (Sprawozdanie...) дирекції цієї гімназії.

Бібліотека гімназійного професора д-ра І. Мандюка з Перемишля, члена історико-філологічної секції НТШ у Львові, мабуть, розпорошена. Доля інших його книг невідома.

¹ До відродження Товариства ім. П. Могили у Львові в 1993 р. у складі Ініціативного комітету прилучився і проф. В. Я. Скоробогатько (див.: [45]).

Д-р І. Мандюк користувався УЗЕ і робив у ній помітки. Так, у першому томі (стб. 877) рукою власника темно-фіолетовим чорнилом по чорному простому олівцю біля гасла «Михайло Грушевський» відзначено: «+25/XI 1934 р.», бо в тексті дата смерті М. Грушевського не вказана. У другому томі (стб. 354) біля гасла «Королів Василь» напис: «+10/XII 941 р. Останній лист до мене» (фраза й автограф на титулі написані подібним почерком).

Переглядаючи 2-й том УЗЕ, між сторінками натрапили на цікаву знахідку — екслібрис (2 примірники) Митрополита Андрея Шептицького — круглий (Ø 77 мм) сюжетний графічний чорно-білий рисунок. Це один із відомих [33] екслібрисів авторства художника Модеста Соценка, виконаних на замовлення власника 1905 р. із зображенням Марії «Знамення». Екслібриси використовували, зокрема, для позначення книгозбірні «Студіону» як бібліотечної фундації [24, с. 73] Митрополита Андрея Шептицького.

Між сторінками УЗЕ також збереглася вирізка зі щоденної молодіжної газети Києва і Київської області [71] про українського художника С. Кононенка (1912–1941), книжкового графіка, автора ілюстрацій (1929 р.) до казки «Колобок». Цей текст, очевидно, зацікавив доньку В. Я. Скоробогатька Ольгу, яка також стала книжковою ілюстраторкою і письменницею.

Додаток 6

Дон Кіхот, який читає книгу

Чавунні статуетки головного героя роману Сервантеса «Дон Кіхот» як символу шляхетного ідеаліста (перегляньмо, наприклад, видання [50]) у дещо відмінних варіантах композиційного вирішення як самої його пародійної постаті, так і постаменту за моделлю французького автора Ж.-Л. Готьє (статуетку завважки 14,8 кг він створив 1870 р.), відомі поціновувачам художнього лиття, каслінські майстри розпочали виготовляти наприкінці XIX – початку XX ст. Відливали зменшений варіант моделі як малої художньої кабінетної скульптури.

Статуетку «Дон Кіхот, який читає книгу» В. Я. Скоробогатько, за словами сина, придбав, ймовірно, у 60-х роках XX ст. Її огляд, зіставлення форми і зовнішнього вигляду з аналогічними сувенірними виробами (напр., за матеріалами відповідних інтернет-ресурсів, які доволі щедро вміщують фотографії та описи статуеток Дон Кіхота різних варіантів і часу виготовлення) дають підстави зробити певні висновки.

Настільна інтер'єрна статуетка роботи невідомого майстра, каслінське лиття, чавун. Виріб, як і інші подібні, виготовлений із трьох частин: власне фігурки Дон Кіхота з розгорнутою книжкою в руці, до пояса якого припасована шпага, та постаменту. Виливали постаменти (підставки)

трьох типів: без зовнішнього оздоблення як сегмент сфери (давні вироб); сферичний сегмент-постамент (зазвичай), естетично прикрашений внизу по всьому периметру рельєфним лінійним орнаментом стилізованого рослинного мотиву; третя група статуєток (трапляється рідше) — на постаменті щит рицарського герба, обвитий знизу рельєфними рослинного типу гірляндами, дві вітки яких симетрично огортають постамент обабіч фігурного або овального геральдичного щита. Підставка і фігурка рицаря скріплені механічно болтовим з'єднанням у сферичній заглибині, розміщеній знизу, посередині постаменту. У цій заглибині зазвичай ставили клеймо, дату виготовлення.

Статуетка «Дон Кіхот» В. Я. Скоробогатька має постамент третього типу з фігурним геральдичним щитом рицарського герба, фігурка укомплектована шпагою. У заглибині знизу підставки помітки відсутні. Статуетка заввишки приблизно 20 см стояла на письмовому столі В. Скоробогатька і мимоволі часто була предметом його розглядання.

Мігель де Унамуно, розмірковуючи щодо філософських дискусій, спричинених твором Мігеля де Сервантеса, 1905 року писав: «Дон Кіхот — істота вигадана й фантастична, начебто така дивовижна постать і справді могла народитися лише з людської фантазії» [68]. Однак, додамо, заворожує читачів уже понад чотири століття і втілена ілюстративно у статуєтках та графічно у зображеннях.

Додаток 7

Щоденник В. Я. Скоробогатька («Шлях на Чару»)

Поточні нотатки на наукових конференціях, нарадах учених-математик В. Я. Скоробогатько фіксував у стандартних записничках, кілька з них збереглося в домашньому архіві. Щоденник подорожі В. Скоробогатька у Сибірське відділення Академії наук та на забайкальську річку Чару (В. Я. Скоробогатько — відомий природолюб та рибалка) написав у стандартному записнику-щоденнику, який видавали працівникові академічної установи у першій половині 1960-х років.

З археографічного погляду щоденник зберігся у задовільному стані, суперобкладинка втрачена. На першій сторінці текст (подаємо мовою оригіналу): Академия Наук СССР 196__ г. (Название экспедиции) (название и № отряда). Дневник №__ Фамилия, имя, отчество исследователя. [Автор власноручно синім чорнилом записав відомості про себе]: Скоробогатько Виталий Яковлевич. Начат 22.VII. Окончен ____. В случае нахождения утерянного дневника просьба передать по адресу: Львов, 14, Мариупольская, 9, кв. 2.

Розміром 14,3 × 9,5 см, багатосторінкова, нумерація сторінок відсутня. Аркуші білого (від часу пожовтілого) в клітинку паперу. Автор записував

події від 22 липня до 11 серпня 1966 р., однак записи досить невиразні, прочитуються важко через специфіку почерку вченого. На початку — заголовок: «Путь на Чару». Щоденникові записи — це 80 с. тексту синім чорнилом (перші 10 с.), решта записів — чорним простим олівцем. Незаповнені сторінки становлять приблизно дві третини записника, зрідка є лише поодинокі лаконічні недатовані замітки різного змісту, адреси, відомості за розповідями очевидців про річку Чару, озера в тайзі як рибні місця з рідкісними видами риб — харіус, давачан та ін. Записник закінчують нещодавні нотатки (2017) Ігоря Скоробогатька.

Зі змісту щоденника «Шлях на Чару» дізнаємося, що В. Я. Скоробогатько пробув у відрядженні в академмістечку м. Новосибірська до 20 липня 1966 р. Після цього — сибірські подорожі повітряним і водними шляхами в Іркутськ, на озеро Байкал, в Читу і на річку Чару (басейн ріки Лени). На річці Чарі (Забайкальський край) — однойменне поселення на півночі Читинської області. У цій мандрівці, яка не тільки уможливила зустрічі з небаченими краєвидами й омріяну риболовлю, а й становила певну небезпеку і ризики (тайга і ведмеді, відсутність доріг і поселень). Разом із В. Я. Скоробогатьком подорожували математик В. П. Діденко зі своєю дружиною Ніною. Четвертим був «Б. Н.» (Борис Миколайович, його прізвище у тексті щоденника не вказане. Можливо, це Делоне Б. М. (1890–1980), відомий математик [72], який захоплювався подорожами в екстремальних умовах, альпінізмом). На Забайкалля скеровували у розвідку лише геологічні експедиції, які мали свої елементарні бази, радіозв'язок із центром, чим і користувалися мандрівники. Наприкінці мандрівки через загострення виразкової хвороби шлунка В. Я. Скоробогатька гвинтокрилом доправили до лікарні. Наступного дня, після покращення стану здоров'я, вчений полетів до Новосибірська. За словами автора щоденника, епопея завершилася рейсом до Львова.

1. АПК. Теорія львівського математика. *Радянське село*. 1975. 18 жовт. (№ 126). С. 4.
2. Бемко Л. Мій Дідо — Андрій Чайковський. *Спогади. Листи. Дослідження* : у 4 т. / упоряд. Б. З. Якимович та ін. ; НАН України ; МОН України ; Львів. нац. ун-т ім. І.Франка ; Наук. б-ка Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка ; Ін-т українозн. ім. І. Крип'якевича ; Фондація Андрія Чайковського. Львів, 2002. Т. 3. С. 113.
3. Боднар Д. І. Аналітична теорія гіллястих ланцюгових дробів: історія, основні результати, нерозв'язані проблеми. *Математичні методи та фізико-механічні поля*. 2007. Т. 50, № 3. С. 21.
4. Боднар Д. І., Кучмінська Х. Й. Розвиток теорії гіллястих ланцюгових дробів у 1996–2016 роках. *Математичні методи та фізико-механічні поля*. 2016. Т. 59, № 2. С. 7.

5. Боднар Д. І., Михальчук Р. І. Інтегральні ланцюгові дроби та деякі з задач, що приводять до цього поняття. *Комп'ютерно-інтегральні технології, освіта, наука, виробництво*. Луцьк, 2012. Вип. 9. С. 9.
6. Бойченко О. Мої серед чужих. Читацький путівник для дітей старшого шкільного та молодшого студентського віку. Чернівці : Вид-во ХХІ, 2017. 320 с.
7. Вавилова І. Світові лінії простору-часу України. *Світогляд*. 2006. № 1–2. С. 17.
8. Гоблик В. В., Павлиш В. А., Ничай І. В. Моделивання фотонних кристалів гіллястими ланцюговими дробами. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Радіоелектроніка та телекомунікації. 2007. № 595. С. 78.
9. Граб У. Мирослав Антонович : інтелектуальна біографія. Еміграційне музикознавство в українському культуротворенні повоєнних десятиліть. Львів : Вид-во УКУ, 2019. 456 с.
10. Греськів О. Особиста бібліотека Юліана Медвецького у фонді Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника. *Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника*. 2018. Вип. 10 (26). С. 352–369.
11. Єнзен А. Тарас Шевченко. Життя українського поета. Літературна студія / пер. з нім. д-р Іван Мандюк. Перемишль : накладом Народного Базару, 1921. XIV + 106 с.
12. Заброварний С. П Державна жіноча вчительська семінарія в Перемишлі (1872–1936). Львів : Растр-7, 2018. С. 58.
13. Заброварний С. З хронології Народного дому в Перемишлі (1901–1945). Перемишль ; Львів : Растр-7, 2019. С. 36; 45; 125; 271.
14. Захарько В. Выброс. *Известия*. 1983. 27 окт. (№ 300). С. 6.
15. Захарько В. Выброс в Днестр: полгода спустя. *Известия*. 1984. 17 апр. (№ 108). С. 3.
16. История отечественной математики : в 4 т., 5 кн. Киев : Наук. думка, 1968. Т. 3. 1917–1967. С. 192.
17. История отечественной математики... Киев : Наук. думка, 1970. Т. 4, кн. 1. С. 479.
18. История отечественной математики... Киев : Наук. думка, 1970. Т. 4, кн. 2. С. 612.
19. Іваничук Р. Серед повені книг. Записки бібліофіла: Про книги і про себе. Львів : ЛА «Піраміда», 2016. 160 с.
20. Ільницька Л. «Русалка Дністровая» (1837) у бібліотеках і музеях світу : іст.-книгозн. дослідж. / НАН України ; ЛННБ України ім. В. Стефаника. Львів, 2007. 248 с. + 32 іл.

21. Каленюк П. І., Кушнір Р. М., Пелих В. О. «Цей номер журналу присвячується 90-річчю від дня народження В. Я. Скоробогатька <...>». *Математичні методи та фізико-механічні поля*. 2017. Т. 60, № 3. С. 7.
22. Кароєва Т. Інскрипт як історичне джерело. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського*. Серія: Історія. 2018. Вип. 26. С. 282.
23. Котлобулатова І. П. Книгарі та книгарні в минулому Львова. Львів : Аверс, 2005. С. 184.
24. Кривенко М. Великий дар великого митрополита: про книжково-рукописні колекції бібліотеки «Студіону» у Львові (1909–1940). *Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника*. 2015. Вип. 7 (23). С. 71–89.
25. Кунанець Н. Особові зібрання у фондах українських універсальних бібліотек Львова (кінець ХІХ – початок ХХ ст.). *Вісник Львівського університету*. Серія: книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології. 2011. Вип. 6. С. 148–161.
26. Левицький В. Спомини / упорядкув. О. Петрука ; прим. і комент. Я. Притули. Львів : Папуга, 2021. 400 с.
27. Лем Т. Лемові леми: Колотнечі з приводу всесвітнього тяжіння: Так сказав Лем / пер. А. Павлишина. Тернопіль : Богдан, 2017. 736 с.
28. Литвин Т. Особиста бібліотека вченого як пам'ятка культури та історичний архів епохи: приклад Івана Крип'якевича. *Бібліотечний вісник*. 2006. № 2. С. 30–35.
29. Лісова І. «Приватна бібліотека»: іст.-термінолог. аналіз. *Вісник Книжкової палати*. 2019. № 1. С. 26.
30. Лосієвський І. Автографи у бібліотечних фондах: актуальні питання теорії та практики колекціонування. *Вісник Книжкової палати*. 2016. № 1. С. 282.
31. Маслакова Н. Історія бібліотек та історичних бібліотечних зібрань України на сторінках журналу «Бібліотечний вісник» (1993–2003). *Бібліотечний вісник*. 2004. № 2. С. 39.
32. Мельник Я. Бібліотека Івана Франка : наук. опис : у 4 т. Київ : Критика, 2010. Т. 1. С. 9.
33. Нестеренко П. Історія українського екслібриса. 2-ге вид. Київ : Темпора, 2016. С. 122.
34. Новіков Л., Каленюк П., Пелих В. Математик Віталій Скоробогатько. *Дзвін*. 2018. № 7. С. 153.
35. Новіков Л. О. Віталій Якович Скоробогатько: деякі із віх творчого життя. *Вісник національного університету «Львівська політехніка»*. Фізико-математичні науки. 2018. № 898. С. 46.

36. Осередчук О. А. Бібліотека архіву Львівського університету (1894–1939): проблеми реконструкції. *Архіви України*. 2011. № 4. С. 100.
37. Павлюк Я., Скоробогатько О. Романи подружньої пари. Львів : Класика, 2000. 344 с.
38. Пагутяк Г. Світ Модрицьких, передміщан з Дрогобича. Львів : ЛА «Піраміда», 2017. 221 с.
39. Пам'яті Віталія Яковича Скоробогатька (18.07.1927 – 04.07.1996). *Математичні методи та фізико-механічні поля*. 1996. Т. 39, № 2. С. 7.
40. Пелих В., Пташник Б. Математик, поет, громадянин (пам'яті професора В. Я. Скоробогатька 18.07.1927 – 04.07.1996). *Літературний Львів*. 1997. Чис. 56. С. 14.
41. Пелих В. Спогади про Віталія Яковича Скоробогатька. *Праці Наукового товариства ім. Шевченка*. Т. 37. Фізичний збірник : зб. наук. пр. Львів, 2014. Т. 9. С. 52–61.
42. Пелих В. О., Пташник Б. Й. Дослідження В. Я. Скоробогатька в теорії диференціальних рівнянь і багатоточковій геометрії та їх подальший розвиток. *Математичні методи та фізико-механічні поля*. 2007. Т. 50, № 3. С. 7.
43. Пляцко Р. Гравітація і спіні. *Праці Наукового Товариства ім. Шевченка*. Т. 37. Фізичний збірник : зб. наук. пр. Львів, 2014. Т. 9. С. 62.
44. Полевщикова О. Стародруки з астрономії у бібліотеці одеського математика і астронома Івана Тимченка. *Українське небо*. Студії над історією астрономії в Україні / ред. О. Петрук. Львів : ІППММ ім. Я. Підстригача, 2016. Вип. 2. С. 592–607.
45. Протоколи засідань Товариства українських наукових викладів ім. Петра Могили (1906–1939 рр.) / упоряд. Б. Горбовий. Львів : Тріада плюс, 2016. С. 323.
46. Пташник Б. Скоробогатько Віталій Якович. *Encyclopedia*. Львівський національний університет імені Івана Франка : в 2 т. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2014. Т. 2 : Л–Я. С. 436.
47. Пташник Б., Самойленко А. Наші славні НТШ-івські ювіляри. *Вісник НТШ*. 2006. Чис. 37. С. 45.
48. Романюк Т. Ярослав Пастернак. Життєпис вченого. Львів : Манускрипт-Львів, 2018. 424 с.
49. Семчишин-Гузнер О. Модест Сосенко (1875–1920) : монографія. Львів : Нац. музей у Львові ім. Андрея Шептицького, 2020. 468 с.
50. Сервантес Сааведра М. де. Дон Кіхот Ламанчський / пер. з рос. В. Козаченка, Є. Кротевича ; вірші в пер. з ісп. М. Лукаша ; іл. Г. Доре. Київ : Молодь, 1955. 562 с.
51. Сидорчук Т. Особиста бібліотека Омеляна Прицака в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» як джерело дослідження наукової біографії вченого. *Краєзнавство*. 2019. № 2. С. 123–134.

52. Скоробогатько В. Наш шановний товариш, вчений, педагог. *За радянську науку*. 1961. 7 квіт. (№ 19–20). С. 2.
53. Скоробогатько В., Пташник Б. Постать: Мирон Зарицький. *За радянську науку*. 1989. 30 трав. (№ 21). С. 3.
54. Скоробогатько В., Пташник Б. Фундатор української математичної культури. *Жовтень*. 1989. № 9. С. 134.
55. [Скоробогатько В. Я.]. Анкета «Науки і суспільства» [Відповіді]. *Наука і суспільство*. 1982. № 3. С. 13.
56. Скоробогатько В. Я. Наукова конференція «Ланцюгові та гіллясті ланцюгові дробі та їх застосування». *Український математичний журнал*. 1976. Т. 28, № 2. С. 279–280.
57. Скоробогатько Віталій. *Енциклопедія Українознавства*. Львів : НТШ, 2000. Т. 8. С. 2867.
58. Скоробогатько Віталій Якович / уклад. О. І. Бобик та ін. / Ін-т математики НАН України, ІППМ ім. Я. Підстригача. Київ, 1997. 72 с.
59. Скоробогатько Віталій Якович. *Біографічний словник науковців (1934–2004)* : матеріали з історії Інституту математики АН України / уклад. В. В. Строк ; відп. ред. А. М. Самойленко. Київ : Ін-т математики НАН України, 2004. С. 46–47.
60. Скоробогатько Віталій Якович. *Українська Радянська Енциклопедія* / голов. ред. М. П. Бажан. Київ : Голов. ред. УРЕ, 1982. Т. 10. С. 235.
61. Скоробогатько О. Прелюд Мирослава Скорика. *Дзвін*. 2012. № 5–6. С. 99.
62. Слабошпицький М. Партитура на три голоси (Кисельови). Київ : Ярославів Вал, 2019. 160 с.
63. Слабошпицький М. Протирання дзеркала. Про час і про людей. Те, чого не прочитаєте в історії літератури : Спогади. Київ : Ярославів Вал, 2017. 688 с.
64. Слабошпицький М. Тіні в дзеркалі. Київ : Ярославів Вал, 2018. 736 с.
65. Солонська Н. Ігор Юхновський: «Всі зрушення почнуться з бібліотек...». *Бібліотечний вісник*. 1995. № 5. С. 24.
66. Ставничий А. Спомини внука. Чайковський А. *Спогади. Листи. Дослідження* : у 4 т. / упоряд. Б. З. Якимович та ін. ; НАН України ; МОН України ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка ; Наук. б-ка Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка ; Ін-т українозн. ім. І. Крип'якевича ; Фундація Андрія Чайковського. Львів, 2002. Т. 3. С. 104.
67. Українська математична бібліографія 1917–1960 / відп. ред. І. З. Штокало. Київ : Вид-во АН УРСР, 1963. С. 310.
68. Унамуно М. де. Життя Дон Кіхота і Санчо за розповіддю Мігеля де Сервантеса Сааведри, яку пояснює і коментує Мігель де Унамуно / пер. з ісп. В. Шовкуна. Львів : Астролябія, 2017. С. 35.

69. Фізичний факультет Львівського університету імені Івана Франка (1953–2013) : довід.-інформ. видання / упоряд.: І. Вакарчук, П. Якібчук, О. Миколайчук, О. Попель. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2013. С. 492.
70. Фурс С. Р. 7.4.4.8. Теория цепных дробей по В. Я. Скоробогатько [За книгою: Скоробогатько В. Я. Теория ветвящихся цепных дробей и ее применение в вычислительной математике. Москва : Наука, 1983]. 2002–2019. URL: <http://www.px-pict.com/index.html>.
71. Череватенко Л. Дебют, якому 55 років. *Молода гвардія*. 1984. 30 квіт. С. 3.
72. Шевчук В. Діаграми Вороного — приклад природознавчого універсалізму. *Праці Наукового Товариства ім. Шевченка*. Т. 37. Фізичний збірник : зб. наук. праць. Львів, 2014. Т. 9. С. 296.
73. Шмойлов В. И. Непрерывные дроби Скоробогатько. *Непрерывные дроби* : в 3 т. Львов : Меркатор, 2004. Т. 3 : Из истории непрерывных дробей. С. 332–349.
74. Шмойлов В. И., Коровин Я. С. З історії неперервних дробів. *Решение систем нелинейных алгебраических уравнений непрерывными дробями*. Ростов-на-Дону : Изд-во Южного федерального ун-та, 2017. С. 337–346. (*Памяти Виталия Яковлевича Скоробогатько*).
75. Шмойлов В. И., Коровин Я. С. Непрерывные дроби : библиогр. указатель. Таганрог ; Ростов-на-Дону : Изд-во Южного федерального ун-та, 2017. С. 3–29; 344–363.
76. Шмойлов В. И., Марчук М. В., Тучапский Р. И. Непрерывные дроби Скоробогатько. *Непрерывные дроби и некоторые их применения*. Львов : Меркатор, 2003. С. 691–908.
77. Шмойлов В. И., Чирун Л. В. Непрерывные дроби Скоробогатько. *Непрерывные дроби и комплексные числа*. Львов : ИППММ НАН України, 2001. С. 159–175.
78. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні біографічні покажчики (1856–2013) / ред. В. І. Попик та ін. ; НАН України ; НБ України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2015. Поз. 936.
79. Яцків Я. С., Александров О. М., Вавилова І. Б. та ін. Загальна теорія відносності: випробування часом. Київ : ГАО НАН України, 2005. С. 221.
80. Skorobohatko Vitalii. *Encyclopedia of Ukraine* / ed. Danylo Husar Struk. Toronto-Buffalo-London : University of Toronto Press Inc., 1993. Vol. IV. P. 729.

References

1. APK. (1975, 126, October 18). Teoriia lvivskoho matematyka [Theory of Lviv mathematician]. *Radianske selo*, p. 4. [in Ukr.].

2. Bemko, L. (2002). Mii Dido — Andrii Chaikovskiyi [My grandpa — Andrii Chaikovskiyi]. *Spohady. Lysty. Doslidzhennia*, uporiad. B. Z. Yakymovych ta in. Lviv, 3, p. 113 [in Ukr.].
3. Bodnar, D. (2007). Analitychna teoriia hilliastykh lantsiuhovykh drobitv: istoriia, osnovni rezultaty, nerozviazani problemy [Analytical theory of branched continued fractions: history, main results, unsolved problems]. *Matematychni metody ta fizyko-mekhanichni polia*, 50, 3, p. 21 [in Ukr.].
4. Bodnar, D. & Kuchminska, Kh. (2016). Rozvytok teorii hilliastykh lantsiuhovykh drobitv u 1996–2016 rokakh [Development of a theory of branched continued fractions in 1996–2016's]. *Matematychni metody ta fizyko-mekhanichni polia*, 59, 2, p. 7 [in Ukr.].
5. Bodnar, D. & Mykhalchuk, R. (2012). Intehralni lantsiuhovi droby ta deiaiki z zadach, shcho pryvodiad do tsoho poniattia [Integral continued fractions and few of problems which lead to this concept] *Kompiuterno-intehralni tekhnolohii, osvita, nauka, vyrobnytstvo*. Lutsk, 9, p. 9 [in Ukr.].
6. Boichenko, O. (2017). Moi sered chuzhykh. Chytatskyi putivnyk dlia ditei starshoho shkilnoho ta molodshoho studentskoho viku [Mine between the others. A reader's guide for the children of the senior school and younger student's age]. Chernivtsi, Vydavnytstvo XXI, 320 p. [in Ukr.].
7. Vavylova, I. (2006). Svitovi linii prostoru-chasu Ukrainy [World's line of space and time of Ukraine]. *Svitohliad*, 1–2, p. 17 [in Ukr.].
8. Hoblyk, V. & Pavlysh, V., Nychai, I. (2007). Modeliuvannia fotonnykh krystaliv hilliastymy lantsiuhovymy drobamamy [Modeling of the photonic crestals by the branched continued fractions]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politehnika"*. Serii: Radioelektronika ta telekomunikatsii, 595, p. 78 [in Ukr.].
9. Hrab, U. (2019). Myroslav Antonovych: intelektualna biohrafia. Emihratsiine muzykovedstvo v ukraïnskomu kulturotvorenni povoiennykh desiatylyt [Myroslav Antonovych: intellectual biography. Emigration musicology in the Ukrainian creation of a culture during the post-war decades]. Lviv, Vyd-vo UKU, 456 p. [in Ukr.].
10. Hreskiv, O. 2018. Osobysta biblioteka Yuliana Medvetskoho u fondi Lvivskoi natsionalnoi naukovoï biblioteky Ukrainy imeni V. Stefanyka [Private library of the Julian Medvetskyi in the collections of Vasyl Stefanyk National Scientific Library of Ukraine in Lviv]. *Zapysky Lvivskoi natsionalnoi naukovoï biblioteky Ukrainy imeni V. Stefanyka*, 10 (26), pp. 352–369 [in Ukr.].
11. Yenzen, A. (1921). Taras Shevchenko. Zhyttia ukraïnskoho poeta. Literaturna studiiia [Taras Shevchenko. Life of the Ukrainian poet. Literary study]. Peremysl, XIV + 106 p. [in Ukr.].

12. Zbrovnyi, S. (2018). II Derzhavna zhinocha vchytelska seminariia v Peremyshli (1872–1936) [Second State Woman Teacher’s Gymnasium]. Lviv : Rastr-7, p. 58. [in Ukr.].
13. Zbrovnyi, S. (2019). Z khronolohii Narodnoho domu v Peremyshli (1901–1945) [From the chronology of Narodnyi Dim in Przemysl], Przemysl, Lviv : Rastr-7, pp. 36, 45, 125, 271 [in Ukr.].
14. Zakharko, V. (1983, 300, October 27). Vybros [A release]. *Izvestiia*, p. 6. [in rus.].
15. Zakharko, V. (1984, 108, April 17). Vybros v Dnestr: polhoda spustia [A release into Dniester: six months later]. *Izvestiia*, p. 3. [in rus.].
16. Istoriiia otechestvennoi matematyky [History of the domestic math]. (1968). Kyiv : Naukova dumka, 3, 1917–1967, p. 192 [in Rus.].
17. Istoriiia otechestvennoi matematyky [History of the domestic math]. (1970). Kyiv : Naukova dumka, 4, 1, p. 479 [in Rus.].
18. Istoriiia otechestvennoi matematyky [History of the domestic math]. (1970). Kyiv : Naukova dumka, 4, 2, p. 612 [in Rus.].
19. Ivanychuk, R. (2016). Sered poveni knyh. Zapysky bibliofila: Pro knyhy i pro sebe [Among the flood. Notes of the bibliophile. Of books and myself]. Lviv : LA “Piramida”, 160 p. [in Ukr.].
20. Ilnytska, L. (2007). “Rusalka Dnestrovaia” (1837) u bibliotekakh i muzeiakh svitu: Istoryko-knyhoznavche doslidzhennia [“Rusalka Dnestrovaia” (1837) in the libraries and the museums of the world: Historical and bibliological research]. Lviv, 248 p.+32 ill. [in Ukr.].
21. Kaleniuk, P. & Kushnir, R. & Pelykh, V. (2017). “Tsei nomer zhurnaln pry- sviachuietsia 90-richchiu vid dnia narodzhennia V. Ya. Skorobohatka <...>” [“This issue is devoted to the 90th anniversary of birthday of V. Ya. Skorobohatko”]. *Matematychni metody ta fizyko-mekhanichni polia*, 60, 3, p. 7. [in Ukr.].
22. Karoieva, T. (2018). Inskrypt yak istorychne dzherelo [Inscription as the historical source]. *Naukovi zapysky Vinnytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu im. M. Kotsiubynskoho*. Serii: Istoriiia, 26, p. 282 [in Ukr.].
23. Kotlobulatova, I. (2005). Knyhari ta knyharni v mynulomu Lvova [Bookmen and bookshops in the past of Lviv]. Lviv : Avers, p. 184. [in Ukr.].
24. Kryvenko, M. (2015). Velykyi dar velykoho mytropolita: pro knyzhkovorukopysni koleksii biblioteky “Studionu” u Lvovi (1909–1940) [A great fund of great Metropolitan: about book and manuscript collections of Studion library in Lviv (1909–1940)]. *Zapysky Lvivskoi natsionalnoi naukovoii biblioteky Ukrainy imeni V. Stefanyka*, 7 (23), p. 73. [in Ukr.].
25. Kunanets, N. (2011). Osobovi zibrannia u fondakh ukrainskykh universalnykh bibliotek Lvova (kinets XIX – pochatok XX st.). [Personal collections

- in the funds of Ukrainian multipurpose libraries of Lviv (end of XIXth – beginning of XXth century]. *Visnyk Lvivskoho universytetu*. Seria: knyhoznavstvo, bibliotekoznavstvo ta informatsiini tekhnolohii, 6, p. 148. [in Ukr.].
26. Levytskyi, V. (2021). Spomyny [Memories], O. Petruk (comp.) & Ya. Prytula (notes and commentaries). Lviv : Papuha, p. 312. [in Ukr.].
 27. Lem, T. (2017). Lemovi lemy: Kolotnechi z pryvodu vsesvitnoho tiazhinia: Tak skazav Lem [Lem's lemmas: Scuffles about universal gravitation: so said Lem], A. Pavlyshyn (trans.). Ternopil : Bohdan, 736 p.
 28. Lytvyn, T. (2006). Osobysta biblioteka vchenoho yak pamiatka kultury ta istorychni arkhiv epokhy: pryklad Ivana Krypiakevycha [Personal library of a scientist as a monument of culture and historical archive of an epoch]. *Bibliotechnyi visnyk*, 2, p. 30–35. [in Ukr.].
 29. Lisova, I. (2019). “Pryvatna biblioteka”: istoryko-terminolohichni analiz [“Private library”: historical and terminological analysis]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*, 1, p. 26. [in Ukr.].
 30. Losiiievskiy, I. Автографи у бібліотечних фондах: актуальні питання теорії та практики колекціонування [Autographs in the library funds: topical issues of theory and practice of collection]. *Visnyk Knyzhkovoï palaty*, 1, p. 282. [in Ukr.].
 31. Maslakova, N. (2004). Istorii bibliotek ta istorychnykh bibliotechnykh zibran Ukrainy na storinkakh zhurnalu “Bibliotechnyi visnyk” (1993–2003). [History of libraries and historical library collections on the pages of a journal “Bibliotechnyi visnyk” (1993–2003)]. *Bibliotechnyi visnyk*, 2, p. 39. [in Ukr.].
 32. Melnyk, Ya. (2010). Biblioteka Ivana Franka : nauk. opys [Library of Ivan Franko : scientific description]. Kyiv : Krytyka, 1, p. 9. [in Ukr.].
 33. Nesterenko, P. (2016). Istorii ukrainskoho ekslibrysa [History of Ukrainian bookplate]. Kyiv : Tempora, p. 122. [in Ukr.].
 34. Novikov, L. & Kaleniuk, P. & Pelykh, V. (2018). Mathematician Vitalii Skorobohatko. *Dzvin*, 7, p. 153. [in Ukr.].
 35. Novikov, L. (2018). Vitalii Yakovych Skorobohatko: deiaki iz vikh tvorchoho zhyttia [Vitalii Yakovych Skorobohatko: some of milestones of creative life]. *Visnyk natsionalnoho universytetu “Lvivska politekhnika”*. Fyzyko-matematychni nauky, 898, p. 46. [in Ukr.].
 36. Oseredchuk, O. (2011). Biblioteka arkhivu Lvivskoho universytetu (1894–1939): problemy rekonstruktsii [Library of an archive of Lviv university (1894–1939): problems of reconstruction]. *Arkhivy Ukrainy*, 4, p. 100. [in Ukr.].
 37. Pavliuk, Ya. & Skorobohatko, O. (2000). Romances of a married couple Lviv : Klasyka, 344 p. [in Ukr.].
 38. Pahutiak, H. (2017). Svit Modrytskykh, peredmishchan z Drohobycha [World of Modrytsky's of a citizens from suburbs of Drohobych]. Lviv : LA “Piramida”, 221 p. [in Ukr.].

39. (1996). Pamiati Vitaliia Yakovycha Skorobohatka (18.07.1927 – 04.07.1996) [To the memory of Vitalii Yakovych Skorobohatko (18.07.1927 – 04.07.1996)]. *Matematychni metody ta fizyko-mekhanichni polia*, 39, 2, p. 7. [in Ukr.].
40. Pelykh, V., Ptashnyk, B. (1997). Matematyk, poet, hromadianyn (pamiati profesora V. Ia. Skorobohatka 18.07.1927 – 04.07.1996) [Mathematician, poet, citizen (to the memory of Vitalii Yakovych Skorobohatko 18.07.1927 – 04.07.1996)]. *Literaturnyi Lviv*, 56, p. 14.
41. Pelykh, V. (2014). Spohady pro Vitaliia Yakovycha Skorobohatka [Memories of Vitalii Yakovych Skorobohatko]. *Pratsi Naukovoho Tovarystva im. Shevchenka*, 37. Fizychnyi zbirnyk, 9, p. 52. [in Ukr.].
42. Pelykh, V., Ptashnyk, B. (2007). Doslidzhennia V. Ya. Skorobohatka v teorii dyferentsialnykh rivnian i bahatotochkovii heometrii ta yikh podalshyi rozvytok [Studies of V. Ia. Skorobohatko in theory of differential equation and multitone geometry and its further development]. *Matematychni metody ta fizyko-mekhanichni polia*, 3, p. 7. [in Ukr.].
43. Pliatsko, R. (2014). Hravitatsiia i spin [Gravitation and spin]. *Pratsi Naukovoho Tovarystva im. Shevchenka*, 37. Fizychnyi zbirnyk, 9, p. 62. [in Ukr.].
44. Polevshchikova, O. (2016). Starodruky z astronomii u bibliotetsi odeskoho matematika i astronoma Ivana Tymchenka [Old printed astronomy books in the library of Odesa mathematician and astronomer Ivan Tymchenko]. *Ukrainske nebo*. Studii nad istoriieiu astronomii v Ukraini. Lviv : IPPMM im. Ya. Pidstryhacha, 2, pp. 592–607. [in Ukr.].
45. Horbovyi, B. (comp.). (2016). Protokoly zasidan Tovarystva ukrainskykh naukovykh vykladiv im. Petra Mohyly (1906–1939 rr.) [Meeting minutes of the Society of Ukrainian Scientific Presentations named after Petro Mohyla (1906–1939)]. Lviv : Triada Plus, p. 323. [in Ukr.].
46. Ptashnyk, B. (2014). Skorobohatko Vitalii Yakovychoy. *Encyclopedia*. Lvivskyi natsionalnyi universytet imeni Ivana Franka. Lviv : LNU imeni Ivana Franka, 2, p. 436. [in Ukr.].
47. Ptashnyk, B., Samoilenko, A. (2006). Nashi slavni NTSh-ivski yuviliary [Our glorious heroes of the day of Scientific Shevchenko Society]. *Visnyk NTSh*, 37, p. 45. [in Ukr.].
48. Romaniuk, T. (2018). Yaroslav Pasternak. Zhyttiepys vchenoho [Lifestyle of a scientist]. Lviv : Manuskrypt-Lviv. 424 p. [in Ukr.].
49. Semchyshyn-Huzner, O. (2020). Modest Sosenko (1875–1920) : monohrafiia [monograph]. Lviv: Natsionalnyi muzei u Lvovi imeni Andreia Sheptytskoho, 468 p. [in Ukr.].
50. Servantes, Saavedra M. De. (1955). Don Kikhot Lamanchskyi [Don Quixote of La Mancha] (V. Kozachenko & Ye. Krotevych, Trans., M. Lukash trans. of the lyrics), (ill. H. Dore), Kyiv : Molod, 562 p. [in Ukr.].

51. Sydorчук, T. (2019). Osobysta biblioteka Omeliana Pritsaka v Natsionalnomu universyteti “Kyievo-Mohylianska akademiia” yak dzherelo doslidzhennia naukovoï biohrafii vchenoho [Personal library of Omelian Prysak in National university of Kyiv Mohyla Academy as a source of research of the scientific biography of a scientist]. *Kraieznavstvo*, 2, pp. 123–134. [in Ukr.].
52. Skorobohatko, V. (1961, 19–20, April 7). Nash shanovnyi tovarysh, vchenyi, pedahoh [Our respected fellow, scientist, teacher]. *Za radiansku nauku*, p. 2. [in Ukr.].
53. Skorobohatko, V. & Ptashnyk, B (1989, 21, May 30). Postat: Myron Zarytskyi [Personality: Myron Zarytskyi]. *Za radiansku nauku*, p. 3. [in Ukr.].
54. Skorobohatko, V. & Ptashnyk, B. (1989). Fundator ukrainskoi matematychnoi kultury [Founder of Ukrainian mathematical culture]. *Zhovten*, 9, p. 134. [in Ukr.].
55. [Skorobohatko, V.]. (1982). Anketa “Nauky i suspilstva” [Questionnaire of “Nauka i suspilstvo”] [Vidpovidi] [Responses]. *Nauka i suspilstvo*, 3, p. 13. [in Ukr.].
56. Skorobohatko, V. (1976). Naukova konferentsiia “Lantsiuhovi ta hilliasti lantsiuhovi droby ta yikh zastosuvannia” [Scientific conference “Chained and branched fractions and its use”]. *Ukrainskyi matematychnyi zhurnal*, 28, 2, pp. 279–280. [in Ukr.].
57. Skorobohatko Vitalii. *Entsyklopediia Ukrainoznavstva* (2000). Lviv: NTSh, 8, p. 2867. [in Ukr.].
58. Bobyk O. I. (comp.) et al. (1997). Skorobohatko Vitalii Yakovykh. Kyiv : Instytut matematyky NAN Ukrainy, IPPMM im. Ya. Pidstryhacha, 72 p. [in Ukr.].
59. Skorobohatko Vitalii Yakovykh (2004). *Biohrafichniy slovnyk naukovtsiv (1934–2004) : materialy z istorii Instytutu matematyky AN Ukrainy* by V. V. Strok (comp.) and others. Kyiv : In-t matematyky NAN Ukrainy, pp. 46–47. [in Ukr.].
60. Skorobohatko Vitalii Yakovykh. *Ukrainska radianska entsyklopediia* (1982). Kyiv : Holovna red. URE, 10, p. 235. [in Ukr.].
61. Skorobohatko, O. (2012). Prelud Myroslava Skoryka [Prelude by Myroslav Skoryk]. *Dzvin*, 5–6, p. 99. [in Ukr.].
62. Slaboshpytskyi, M. (2019). Partytura na try holosy (Kyselovy) [Score for three voices (Kyselovy)]. Kyiv : Yaroslaviv Val, p. 11. [in Ukr.].
63. Slaboshpytskyi, M. (2017). Protyrannia dzerkala. Pro chas i pro liudei. Te, choho ne prochytaiete v istorii literatury : Spohady [Wiping of a mirror. About time and about people. What you won't read in the history of literature: memoirs]. Kyiv : Yaroslaviv Val, p. 688. [in Ukr.].

64. Slaboshpytskyi, M. (2018). *Tini v dzerkali* [Shadows in the mirror]. Kyiv : Yaroslaviv Val. p. 736. [in Ukr.].
65. Solonska, N. (1995). Ihor Yukhnovskiy: “Vsi zrushennia pochnutsia z bibliotek...” [Ihor Yukhnovskiy: “All the shifts will start from the libraries”]. *Bibliotechnyi visnyk*, 5, p. 24. [in Ukr.].
66. Stavnychy, A. (2002). Spomyny vnuka [Memories of a grandson]. In Chaikovskiy, A. *Spohady. Lysty. Doslidzhennia*. Lviv, 3, p. 104. [in Ukr.].
67. Ukrainska matematychna bibliohrafiia [Ukrainian mathematical bibliography] 1917–1960 (1963), I. Z. Shtokalo (ed.). Kyiv : Vyd-vo AN URSSR, p. 310. [in Ukr.].
68. Unamuno, M. de (2017). Zhyttia Don Kikhota i Sancho za rozpoviddiu Migelia de Servantesa Saavedry, yaku poiasniuie i komentuiuie Migel de Unamuno [Life of Don Quixote and Sancho according to the story by Miguel de Cervantes explained and commented by Miguel de Unamuno] (V. Shovkun transl.). Lviv : Astrolia, p. 35 [in Ukr.].
69. Vakarchuk, I. and others (comp.). (2013). Fizychnyi fakultet Lvivskoho universytetu imeni Ivana Franka (1953–2013) [Physics department of Lviv university named after Ivan Franko] : information and reference edition. Lviv : LNU im. I. Franca, p. 492. [in Ukr.].
70. Furs, S. (1983). P. 7.4.4.8. Teoryia tsepnnykh drobei po V. Ya. Skorobohatko [Theory of the linked fractions according to V. Ya. Skorobohatko]. 2002–2019. Retrieved from: <http://www.px-pict.com/index.html>. [in rus.].
71. Cherevatenko, L. (1984, April 30). Debiut, yakomu 55 rokiv [Debut aged 55 years]. *Moloda hvardiia*, p. 3. [in Ukr.].
72. Shevchuk, V. (2014). Diahramy Voronoho — pryklad pryrodnoznavchoho universalizmu [Diagrams of Voronyi is an example of natural sciences universalism]. *Pratsi Naukovoho Tovarystva im. Shevchenka*, 37. Fiz. zbirnyk, 9, p. 296. [in Ukr.].
73. Shmoilov, V. (2004). Nepreryvnye droby Skorobohatko [Continued fractions of Skorobohatko]. *Nepreryvnye droby*. Lvov : Merkator, 3, pp. 332–349. [in rus.].
74. Shmoilov, V. & Korovyn, Ya. (2017). (Pamiaty Vytalyia Yakovlevycha Skorobohatko [To the memory of Vitalii Yakovych Skorobohatko]). Z istorii neperervnykh drobyv [From history of the continued fractions]. *Reshenye system nelyneinykh alhebraycheskykh uravnenyi nepreryvnymy drobiamy*. Rostov-na-Donu : Yzd-vo Yuzhnoho federalnoho un-ta, pp. 337–346. [in rus.].
75. Shmoilov, V. & Korovyn, Ya. (2017). Nepreryvnye droby : byblyohrafycheskyi ukazatel [Continued fractions : bibliographic index]. Tahanroh ; Rostov-na-Donu : Yzd-vo Yuzhnoho federalnoho un-ta, pp. 3–29; 344–363. [in rus.].

76. Shmoilov, V. & Marchuk, M. & Tuchapskyi, R. (2003). Nepreryvnye droby Skorobohatko [Continued fractions of Skorobohatko]. *Nepreryvnye droby y nekotorye ykh prymenenyia*. Lvov : Merkator, pp. 691–908. [in rus.].
77. Shmoilov, V. & Chyrun, L. (2001). Nepreryvnye droby Skorobohatko [Continued fractions of Skorobohatko]. *Nepreryvnye droby y kompleksnye chysla*. Lvov : YPPMM NAN Ukrainy, pp. 159–175. [in rus.].
78. Yatsenko, O. & Liubovets N. (2015). Ukrainski personalni biohrafichni pokazhchyky (1856–2013) [Ukrainian personal biographical indexes]. Kyiv, c. 936. [in Ukr.].
79. Yatskiv, Ya. & Aleksandrov, O. & Vavylova, I. and others. (2005). Zahalna teoriia vidnosnosti: vyprovuvannia chasom [General theory of relativity: trials by the time]. Kyiv, p. 221. [in Ukr.].
80. Struk, D. H. (ed.). (1993). Skorobohatko Vitalii. *Encyclopedia of Ukraine*. Toronto-Buffalo-London : University of Toronto Press Inc., 1993, IV, p. 729. [in Eng.].

Volodymyr Shevchuk, Candidate in Physical and Mathematical Sciences, Senior Research Scientist in Ivan Franko National University of Lviv

Ukrainian mathematician Vitalii Skorobohatko and his library

History and composition of the personal library of the famous Ukrainian scientist-mathematician, Honoured man of science of Ukraine, doctor of Physico-Mathematical Sciences, professor Vitaliy Skorobohatko (1927–1996) were considered. To grant attention to peculiarity of the books collection, concerning to the owner profession and the some memorial things of the Lviv scientist.

Keywords: *private library of a scientist, Ukrainian mathematician Vitalii Skorobohatko, private archives, gift inscription, autograph, memory, diary.*